

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา

ฎ.๑๙๑๕/๒๕๔๓

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดตามมาตรา ๘๓, ๓๓๙ วรรคหนึ่ง, วรรคสอง

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ

๑. จำเลยทั้งสองว่าจ้างให้ผู้เสียหายขับรถจักรยานยนต์ไปส่งระหว่างทางมีการบังคับให้ผู้เสียหายเข้าไปในกระท่อมแต่ผู้เสียหายไม่ยอม

๒. จำเลยที่ ๒ เอามือรัดคอผู้เสียหายและดึงเอากุญแจมาส่งให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งนั่งคร่อมรถจักรยานยนต์อยู่ เมื่อมีคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้ามาช่วย จำเลยทั้งสองก็เอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายขับหลบหนีไป ก่อนจำเลยทั้งสองขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไปมีจำเลยคนหนึ่งพูดว่าให้ผู้เสียหายไปเอารถจักรยานยนต์คืนที่โรงเรียนวัด บ.

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสองกระทำความผิดตามฟ้องโจทก์หรือไม่ เห็นว่าการที่จำเลยที่ ๒ เอามือรัดคอผู้เสียหายและดึงเอากุญแจมาส่งให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งนั่งคร่อมรถจักรยานยนต์อยู่ เมื่อมีคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้ามาช่วย จำเลยทั้งสองก็เอารถจักรยานยนต์ของผู้เสียหายขับหลบหนีไป ก่อนจำเลยทั้งสองขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไปมีจำเลยคนหนึ่งพูดว่าให้ผู้เสียหายไปเอารถจักรยานยนต์คืนที่โรงเรียนวัด บ. แสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองเพียงต้องการนำรถจักรยานยนต์คืนที่ผู้เสียหายขับไปใช้ชั่วคราวโดยตั้งใจจะคืนให้ภายหลัง มิได้กระทำเพื่อเป็นการตัดกรรมสิทธิ์ตลอดไป จึงมิใช่เป็นการกระทำที่ถือว่าเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไป อันจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ จำเลยทั้งสองไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์

(คดีนี้จำเลยทั้งสองน่าจะต้องรับผิดฐานทำร้ายร่างกาย – หน่วยหน่วงกักขัง – ฆมขืนใจผู้อื่น)

ฎ.๙๑๐/๒๕๒๓

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนของโจทก์ โดยโจทก์อ้างมาในคำร้องว่า มีพฤติการณ์พิเศษและเหตุสุดวิสัย

ในวันนัดไต่สวน จำเลยนำพยานบุคคลเข้าสืบ ๔ ปาก(โดยไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยาน)เพื่อแสดงให้เห็นว่า ไม่มีพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัยที่โจทก์จะยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนได้

ศาลชั้นต้นไต่สวนพยานโจทก์และพยานจำเลยแล้ว มีคำสั่งยกคำร้อง

โจทก์อุทธรณ์และฎีกาว่า จำเลยนำพยานบุคคลทั้ง ๔ ปากเข้าสืบโดยมิได้ยื่นบัญชีระบุพยาน การที่ศาลชั้นต้นรับฟังพยานบุคคลของจำเลยทั้ง ๔ ปาก เป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ.มาตรา ๘๘

คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่า การที่ศาลชั้นต้นรับฟังพยานบุคคลที่จำเลยเข้าไต่สวนในชั้นไต่สวนคำร้องขอขยายระยะเวลา โดยมิได้ยื่นบัญชีระบุพยาน ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า การไต่สวนคำร้องของโจทก์เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงว่า โจทก์มิได้นำเงินค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายที่จะต้องใช้แทนจำเลยไปวางศาลภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นขยายให้เป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือไม่เท่านั้น พยานหลักฐานในชั้นนี้ไม่ใช่พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้ออ้างข้อเถียงในประเด็นแห่งคดีที่พิพาทกันโจทก์จึงไม่ตกอยู่ในบังคับที่จะต้องยื่นบัญชีระบุพยานตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๘๘

**หลักการเขียนคำตอบกฎหมาย
(อุทาหรณ์)**

อ่านเพื่อสอบ

ข้อสอบ

๑. ตัวบทกฎหมาย

๒. คำอธิบายถ้อยคำในตัวบทกฎหมาย

๓. คำพิพากษาศาลฎีกาที่มีข้อเท็จจริงเฉพาะ

ทักษะสำคัญที่ต้องมีในการเรียนกฎหมาย

ทักษะสำคัญที่ต้องมีในการเรียนกฎหมาย

๑.ความจำ

๒.การจัดการความรู้อย่างมีระบบ

๓.การถ่ายทอดความรู้อย่างถูกต้องและอย่าง
นักกฎหมาย

วินัย

การอธิบายความแบบนักกฎหมาย

การอธิบายความแบบนักกฎหมาย

ตัวอย่าง นาย ก. ใช้มีดคมยาว ๑ ศอก ฟันศีรษะนาย ข. ๑ ครั้ง เนื่องจากนาย ข. ด่ามารดานาย ก. ว่าเป็นกระหรีหมิ่นช่อง แต่ นาย ข. หลบทัน นาย ก. ทำมีดหลุดมือมีดลอยไปถูกตานาย ค. ที่นั่งอยู่ห่างออกไปประมาณ ๕ เมตรตาบอด การกระทำของนาย ก. เป็นความผิดอาญฐานใด

**“ถ้อยคำในบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยส่วน
ใหญ่เป็นคำเฉพาะที่ไม่อาจแปลงไปเป็นอย่างอื่นได้
การเขียนจึงควรคงถ้อยคำดังกล่าวไว้เสมอ”**

แบบอย่างการเขียนคำตอบกฎหมายที่ดี

คำพิพากษาศาลฎีกา

๑.ตั้งประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

๒.ชี้แจงนำหลักพยานหลักฐานเพื่อหาข้อเท็จจริงที่ยุติ

๓.นำข้อเท็จจริงที่ยุติมาปรับกับบทบัญญัติกฎหมาย /
คำอธิบายบทบัญญัติของกฎหมาย / การตีความบทบัญญัติ
กฎหมาย

๔.ผลแห่งคำวินิจฉัย

สิ่งที่ต้องมีในการตอบข้อสอบ (อุทาหรณ์)

สิ่งที่ต้องมีการตอบข้อสอบ (อุทาหรณ์)

๑. ตัวบทกฎหมาย + เลขมาตรา

๒. คำอธิบายตัวบทกฎหมาย/การตีความตัวบทกฎหมาย

๓. นำข้อเท็จจริงในคำถามปรับกับตัวบทกฎหมาย/คำอธิบาย
ตัวบทกฎหมาย/การตีความตัวบทกฎหมาย

๔. ธงคำตอบ

หมายเหตุ ข้อสอบบางข้อบางประเด็น เป็นเพียงการปรับบท
กฎหมาย/ตีความตัวบทกฎหมาย

**เพราะเหตุใดไม่ควรวางตัวบทกฎหมาย
แยกออกจากการวินิจฉัย**

เพราะเหตุใดไม่ควรวางตัวบทกฎหมาย แยกออกจากการวินิจฉัย

๑. ข้อสอบกฎหมายมุ่งทดสอบความเข้าใจมากกว่าความจำ การวางตัวบทแสดงให้เห็นเพียงว่าผู้สอบมีความจำที่ดีเท่านั้น

๒. เวลาในการทำข้อสอบมีจำกัดอย่างมากอัตราเฉลี่ยในการทำข้อสอบในชั้นเนติบัณฑิต ผู้ช่วยผู้พิพากษา อัยการผู้ช่วย เฉลี่ยเพียงข้อละ ๒๔ นาทีเท่านั้น

๓. การวางตัวบทกฎหมายแยกออกจากการวินิจฉัย หากถ้อยคำในตัวบทกฎหมายที่เขียนไม่ถูกต้องตรงกับที่บัญญัติ จะกลับกลายเป็นการแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องของผู้สอบเสียมากกว่า

กฎในการเขียนคำตอบ

๑. ต้องเขียนเลขมาตรา

๒. ต้องตั้งประเด็นในการเขียนคำตอบ

๓. ต้องขึ้นย่อหน้าใหม่เสมอในการวินิจฉัยแต่ละประเด็น

๔. ต้องใช้ภาษากฎหมาย/ภาษาที่เป็นทางการ

๕. ในคำตอบควรมีแต่เฉพาะข้อเท็จจริงจากคำถามที่มีผล
ในทางกฎหมายเท่านั้น ข้อเท็จจริงใดที่ไม่มีผลในทางกฎหมาย ไม่
ต้องนำมาเขียนลงในคำตอบ

กฎในการเขียนคำตอบ

๖. ต้องไม่โต้แย้งข้อเท็จจริงในคำถาม

รูปแบบเบื้องต้นในการเขียนคำตอบ

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเห็นว่า _____ เห็นว่า การ
ที่ _____ ด้วยเหตุที่วินิจฉัยมา
ข้างต้น _____

การเรียนรู้ คือ ชีวิต

อย่าแยกชีวิต ออกจากการเรียนรู้